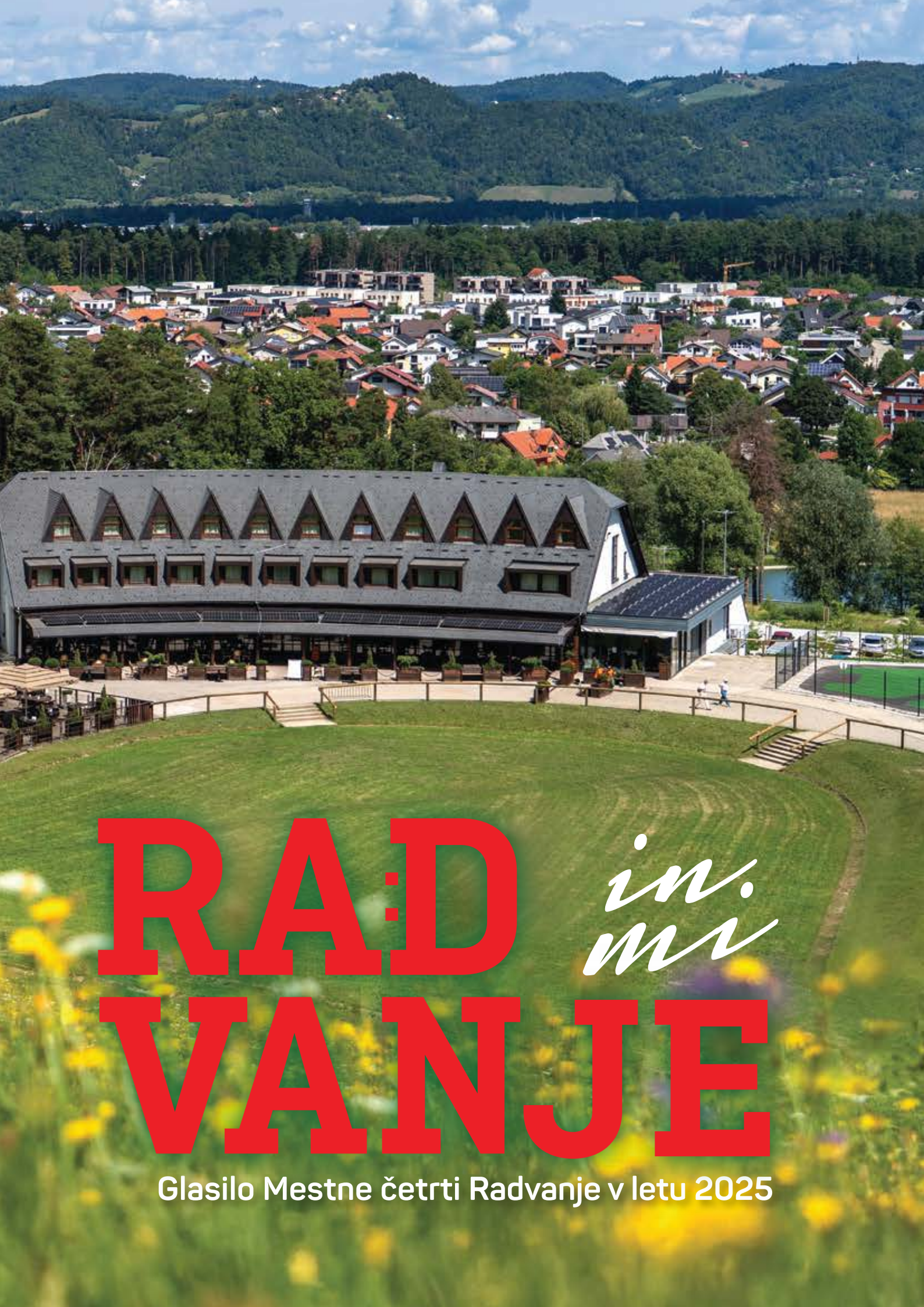

RAD **VANJE** *in.* *mi*

Glasilo Mestne četrti Radvanje v letu 2025

Uporabni kontakti

T: telefon; **M:** mobi; **E:** e-pošta; **W:** spletna stran

PGD Radvanje

ga. Aleksandra Lovrenčič

Lackova cesta 6

E: pgd.radvanje.maribor@gmail.com

T: 02 420 05 25

Lovska družina Radvanje

g. Ljubo Levačič

Za gradom 29

E: ljubo.lev.ld@gmail.com

M: 031 637 570

Turistično društvo Radvanje

Za gradom 31

Ribiška družina Maribor- aktiv Radvanje

g. Boris Robič

Cesta XIV. divizije 54

E: bobek1986@gmail.com

M: 040 276 796

Planinsko društvo Planika

g. Franci Rajh

Macunova ulica 40

E: info@pdplanika.si

M: 041 797 712

OPTIKA ARENA

Pohorska ulica 21

W: optika-arena.si

E: info@optikaarena.si

T: 02 614 42 30

Dentiko, PE Zobozdravstvena ambulanta Radvanje

Goran Jovanovski, dr.dent.med.

Radvanjska cesta 134

W: dentiko.si/kontakti-ordinacij

E: dentiko.zobna1@gmail.com

M: 041 432 753 **T:** 08 381 36 00

Dentiko, PE Zobozdravstvena ambulanta v Saše Deva

Tamara Ribarska, dr.dent.med.

Ulica Saše Deva 16

E: dentiko.zobna2@gmail.com

M: 070 459 202

Župnija Maribor – Radvanje

g. Janez Potočnik

Lackova cesta 2

E: janez.potocnik@sdb.si

M: 031 358 021

Župnija Maribor – Sv. Janez Bosko

Engelsova ulica 66

E: franc.brecko@sdb.si

Karate klub Radvanje

g. Damjan Horvatič

Ul. Staneta Severja 6

E: kkdamjan@gmail.com

M: 031 365 468

Mladinski dom Maribor

g. Ivan Dobaj

Ulica Saše Deva 21

E: mladinski.dom-mabor@guest.arnes.si

T: 02 333 35 00

Dentiko, PE Ambulanta družinske medicine Arena

Marijana Nagy, dr.med.spec.druž.med.

Radvanjska cesta 134

E: dentiko.radvanje@gmail.com

M: 031 676 766 **T:** 08 381 36 00

Dentiko, PE Ambulanta družinske medicine Radvanje

Mik Rebernik, dr.med.spec.druž.med.

Radvanjska cesta 134

E: dentiko.arena@gmail.com

M: 070 909 212 **T:** 08 381 36 00

Dentiko, PE Ambulanta fizioterapije Radvanje

Ana Vogrinec, dipl.fizio., mag.zdrav.ved.

Radvanjska cesta 134

E: dentiko.fizioterapija@gmail.com

M: 070 909 219 **T:** 08 381 36 00

Center Gustava Šiliha

ga. Milojka Sevšek

Majcigerjeva 31

E: osgusi@guest.arnes.si

T: 02 429 25 21

Osnovna šola Ludvika Pliberška

ga. Lidija Todorovič

Lackova cesta 4

E: lidija.todorovic@ludvik.si

T: 02 421 28 00

Vrtec Studenci Maribor, Enota Radvanje

ga. Sidonija Bratuša

Grizoldova 1–3

E: radvanje@vrtec-studenci.si

T: 02 333 86 11

Dom Danice Vogrinec, Enota Tabor

g. Janez Štern

Veselova ulica 3

E: tomaz.teran@danica-vogrinec.si

T: 02 470 12 00

Dom Antona Skale Maribor

dr. Marica Horvat

Majcigerjeva ulica 37

E: dom.antona-skale@guest.arnes.si

T: 02 429 57 00

Lekarna Maribor

W: mb-lekarne.si/lekarniske-enote.html

E: lekarna.glandia@mb-lekarne.si

E: lekarna.radvanje@mb-lekarne.si

T: 02 420 14 20 · 02 614 55 22

Dodatni storitvi: izdelava osebne kartice
zdravil (OKZ) in pregled uporabe zdravil (PUZ).

Zobozdravstvena ambulanta JVP DENTAL Jasmina VRANIČAR PEČE, dr. dent. med.

Pohorska ulica 21 b

E: jasminavp@amis.net

T: 02 614 22 51

Ambulanta družinske medicine, Alenka Antolinc Košat, dr. med.

Pohorska ulica 21A

E: ambulanta.aak@gmail.com

T: 02 250 24 76

Spoštovane sokrajanke in sokrajani!

Po skoraj dveh letih premora je pred vami nova številka glasila naše mestne četrti. V njej predstavljamo nekatere pomembne aktivnosti, ki so se dogodile, se dogajajo in se bodo zgodile v naši mestni četrti v naslednjem obdobju.

Naša mestna četrt je, to velja zlasti za Zgornje Radvanje, zelena, rekreativno-športna, predvsem pa turistična destinacija. Takšno želimo v naslednjih letih pospešeno razvijati samo skupaj z vami, spoštovane Radvanjčanke in Radvanjčani.

Življenje v naši mestni četrti je življenje ob vodi in z vodo. Imamo štiri vodotoke – Pekrski, Rožnodolski, Mrzli in Radvanjski potok ki jih, žal nekatere, dokaj slabo poznamo.

Želimo predstaviti aktivnosti na najrazličnejših področjih. Začeli bomo s predstavitvijo dela in življenja v otroškem vrtcu, nato bomo izvedeli, kaj počnejo na OŠ Ludvika Pliberška in kaj se dogaja v Centru Gustava Šiliha.

Svojo dejavnost bo predstavilo, s posebnim poudarkom na mlade v gasilstvu, PGD Radvanje.

Pred nekaj meseci je začel delovati UNIFIT FITNES center – gibanje, energija in skupnost pod Pohorjem, prav tako pa je začela z svojo aktivnostjo skupina ASAHI NORDIC, ki prinaša med nas Celovito inovativno vadbo za zdravo telo, bister um in dobro razpoloženje.

Območje Pekrskega potoka med Kardeljevo in Studenško dobiva parkovno podobo, ki naj bi se nekoč povežalo z Mestnim parkom.

Prijetno branje vam želim. Imejte se lepo v urejenem in zelenem Radvanju!

Rajko Kotnik,
predsednik Sveta MČ Radvanje

Pekrski potok

Radvanje in mi

glasilo Mestne četrti Radvanje, november 2025

Glasilo pripravil Odbor za informiranje pri Svetu MČ Radvanje

Slika na naslovnici: Hotel Arena

Oblikovanje: Nola, Maja Šušteršič s.p.

Izdajatelj: Mestna občina Maribor, MČ Radvanje

Naklada: 3.700 izvodov

Trudimo se, da smo v stalnem stiku s krajanj Radvanja. Kadarkoli se lahko obrnete na nas.

Klic: 02 22 01 849 ali 031 265 413

E-sporočilo: mc.radvanje@maribor.si

Obisk: v času uradnih ur na sedežu MČ Radvanje, Lackova 43. V živo smo na voljo v ponedeljek od 8.00 ure do 12.00, v sredo od 10.00 do 12.00 in popoldne od 14.00 do 16.00, v petek pa med 8.00 in 12.00.

Urejanje komunalne problematike v naši četrti

Novi prostorski načrti obetajo obogatitev kapacitet za krepitev skupnosti

Milan Pukšič •

Pišem kot vodja Odbora za komunalo, promet in prostor ter varovanje okolja v naši mestni četrti. Odbor, katerega člani so Boris Stergar, Peter Kosi, Janja Knaflič, Marijana Kores, Boštjan Jus, Marko Korošec, Mladen Kutnjak ter jaz, smo se sestajali vedno, ko so potrebe kazale na to.

Na sejah smo obravnavali aktualne zadeve in pripravljali stališča k pomembnim zadevam, ki se tičejo področja našega dela, ter iskali in dogovarjali načine uveljavljanja naših zahtev.

Veliko tega se je v zadnjem obdobju zgodilo na področju komunalnega in prometnega in prostorskega urejanja v naši mestni četrti, zahvaljujoč tudi delovanju tega odbora in vodstva MČ. V nadaljevanju se bom osredotočil le na pomembnejše zadeve.

Sprejet je nov Občinski prostorski načrt (OPN), ki je bil nazadnje sprejet leta 2005. V tem načrtu je predviden prostor za umestitev doma starostnikov na parceli v

lasti mariborske občine, na kateri sedaj stoji montažni objekt, ki ga koristi Turistično društvo Radvanje (parcela pod nogometnimi igrišči). V načrtu je izvedena tudi sprememba kmetijskih zemljišč ob Streliški ulici v stavbna zemljišča. S tem je bila izpolnjena obljuba, dana lastnikom teh zemljišč, da so odstopili dele teh zemljišč za potrebno razširitev ceste v območju med Radvanjsko in Kardeljevo ulico.

V zaključni fazi sprejemanja je nov občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), s katerim je med ostalim predvideno, da bi naj bil umeščen DOM KRAJANOV na parcelo v lasti občine, ki se nahaja pod Hotelom Habakuk, zahodno od centra Draš. Pri pripravi tega dokumenta ves čas sledimo usmeritvam, da je ta prostor namenjen izključno turističnim namenom in nikakor ne stanovanjskim objektom.

Obnova dotrajanih vozišč, ki so, tako kot drugod po mestu, tudi v naši mestni četrti v

Pravkar je bilo obnovljeno vozišče Streliške ulice od Ljubljanske ulice do gradu Betnava

zelo slabem stanju. Tako je letos že obnovljena Zvezna ulica od Lesjakove do Rožnodolske in izvedeno nadvišanje celotnega križišča Zvezne in Rožnodolske ulice. To je bilo nujno zaradi spremembe prometnega režima, ko je Zvezna ulica, po tem ko je bil zgrajen del med Lackovo in Kosovo ulico, postala pomembna prometna izpadnica dela Radvanja zahodno od Zvezne ulice. To je omogočilo tudi preusmeritev avtobusne linije 18 z Ulice Ob ribniku na Zvezno ulico in zmanjšalo pritisk prometa na Pohorsko ulico. Žal zaradi kapric MOM ostaja neurejen del Zvezne ulice med Rožnodolsko in Kosovo ulico.

Pravkar je bilo obnovljeno vozišče Streliške ulice od Ljubljanske ulice do gradu Betnava. S tako imenovanim Master planom za ceste, po katerem naj bi se na osnovi zadolževanja javnega podjetja Nigrad v mariborskih mestnih četrtih in krajevnih skupnostih v naslednjih petih letih obnovilo dotrajana vozišča v vrednosti preko 20 milijonov evrov, bodo v MČ Radvanje obnovljene naslednje prometnice:

- Maroltovo ulico v celoti
- Ul. Roberta Kukovca na odseku od Borštnikove do Radvanjske ulice
- Streliška cesta med Kardeljevo in Ljubljansko
- Streliška od Ljubljanske do gradu Betnava
- Begova ulica od Zvezne do Bezjakove ulice
- Ilichova ulica od hišne številke 15 pa do Studenške ulice
- Rožnodolska ulica od Zvezne do mostu na Rožnodolskem potoku
- Vandotova ulica od Ulice Ob ribniku do Zvezne ulice

- Lackova cesta-Kante 1: dovozna cesta k večstanovanjskim objektom
- Kurirska pot od Streliške ceste do hišne številke 23
- Pohorska cesta od Pohorske kavarne do potopnega valja pri Vzpenjači

Končno je stekla tudi 1. faza gradnje ti. južne obvoznice, ki poteka med rondojem Lackova in Streliško ulico ter Kardeljevo ulico. Druga faza te etape, za katero pa še ni pridobljeno gradbeno dovoljenje, se bo predvidoma izvajala še v časovnem roku trajanja prve faze. Vzporedno se izvaja tudi gradnja nove Kurirčkove poti. Investitor le-te je mariborska občina.

Park ob Pekrskem potoku dobiva svojo načrtovano podobo. Naš predlog je, da se podaljša po Studenški ulici do Lackove ulice in nato nadaljuje po cesti Pot k mlinu vse do vznožja Pohorja. Pogoj je seveda zapora Studenške ulice na mostu čez Pekrski potok za promet z osebnimi vozili.

Parkirna mesta pred sedežem mestne četrti so bila končno zagotovljena z uvedbo modre parkirne cone in brezplačnim parkiranjem do 60 minut. Tako lahko obiskovalci končno najdejo prostor za parkiranje. Pred tem so ga v večini zasedali stanovalci objekta Lackova 43, namesto da bi koristili zaprto parkirišče, do katerega imajo brezplačen dostop.

Ne morem zaključiti, ne da bi omenil, da četrt dnevno na ustrezne naslove naslavlja opozorila, zahteve in predloge krajanov, ki se predvsem nanašajo na vprašanja ekologije, komunale in prometa.

Stekla 1. faza gradnje ti. južne obvoznice

Naš vrtec za in z malčki

Kaj smo v minuliem letu počeli v našem vrtcu pod Pohorjem.

Dragica Sernc •
dipl. vzg.

Življenje otrok v enoti Radvanje Vrtca Studenci Maribor, vedno znova bogati prostor pod Pohorjem. Prednost naše enote je lega v objemu narave, ob zelenih hribih Pohorja, ki so znani po športno-rekreacijskih možnostih in prijaznih ljudeh. To posebnost s pridom izkoriščamo kot spodbudo za odkrivanje, doživljanje in spoznavanje družbenega in naravnega okolja v vseh letnih časih.

Vzgojitelji se z odgovornostjo, strokovnostjo in predanostjo trudimo zadovoljevati otrokove vsakodnevne potrebe po ljubezni, igri, svobodi, pripadnosti, zabavi in gibanju. Ob tem pa otroke spodbujamo k razvoju njihovih potencialov na vseh področjih. Zavedamo se, da so si otroci različni – vsak

s svojimi sposobnostmi, željami in značajem. Zato poleg celodnevne programa izvajamo tudi številne obogatitvene dejavnosti.

Naš vrtec je vključen v več projektov, ki se med seboj prepletajo in potekajo vse šolsko leto. Veliko skrb namenimo prometni varnosti otrok. Ker se vrtec nahaja ob prometnih cestah, v projektu Pasavček otroke učimo njihove vloge v prometu in osnovnih prometnih pravil. Z gibalnim programom Mali sonček bogatimo področje gibanja – od pohodov, izletov, iger z žogo, do zimskih radosti. V projektu Varno s soncem, ki poteka v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, pa otroke pridobivajo znanje o skrbi za zdravje.

Poseben poudarek namenjamo tudi skrbi za okolje. Sodelujemo v mednarodnem programu Ekošola, ki otroke spodbuja k razvijanju odgovornega odnosa do narave in okolja. Znanje tako prenašajo tudi v vsakdanje življenje ter s svojim zgledom vplivajo na odrasle.

Naš kraj z bogato športno tradicijo in čudovito lego omogoča izvedbo številnih prireditvev, izletov in pohodov. Že vrsto let sodelujemo s Turističnim društvom Radvanje, Mariborsko turistično zvezo in Turistično zvezo Slovenije v okviru projekta Turizem in vrtec, kjer otroci skozi igro spoznavajo prve turistične korake.

Dogodki in utrinki iz šolskega leta 2024/2025

Vsako leto se naše vrtčevsko leto začne septembra – starejši otroci odidejo v šolo, mlajši prestopijo v višje skupine, najmlajši pa prvič vstopijo skozi naša vrata.

Oktober smo začeli s praznovanjem Tedna otroka z motom Otrok – nepopisan list. Teden smo popestrili z obiskom balerine Blage Stoycheve iz SNG Maribor, gasilcev PGD Radvanje, policistov, vojakov in medicinskih sester iz ZD Adolfa Drolca. Otroci so tako

na igriv način spoznavali različne poklice in pomen varnosti, zdravja in solidarnosti.

Jesen smo obogatili s pohodom z dedki in babicami ter kostenjevim druženjem. V decembru smo skupaj s starši obiskali Radvanjski dvorec, kjer smo pričakali dedka Mraza. Januarja in februarja smo pustno odganjali zimo, marca pa je pomlad prinesla obisk študentov medicine in pedagoške fakultete.

Na pomladni prireditvi Studenček zapoj in zpleši z menoj sta se predstavila naš pevski zbor in plesna skupina, kjer so otroci pokazali svoje talente, veselje in ponos. Zaključek šolskega leta smo obeležili s prireditvijo za starše in gostovanjem lutkarja Aleksandra Oniča, ki nas je nasmejal do solz in pospremil v poletje.

Skupaj rastemo

Otroci in strokovne delavke enote Radvanje se povezujemo v različnih dejavnostih, pri čemer spletno pristna prijateljstva. Sodelovanje s starši, ki nesebično namenjajo svoj čas, ter z lokalnimi društvi, s katerimi že vrsto let odlično sodelujemo, bogati in plemeniti bivanje v naši enoti.

Bogati v različnosti

Vsak od nas lahko prispeva, da bomo družba, v kateri prevladuje medsebojno spoštovanje ter sprejemanje različnosti, saj je ravno različnost tista, ki nas bogati in dviguje našo osebnost.

Milojka Sevšek •
ravnateljica

Smo Center za vzgojo, izobraževanje, usposabljanje in svetovanje Gustava Šiliha Maribor.

Naš Center trenutno obiskuje 478 otrok s posebnimi potrebami. V programu z nižjim izobrazbenim standardom je trenutno 193 učencev, v Posebnem programu 196. V okviru našega Centra deluje tudi Dom za otroke s posebnimi potrebami (41 otrok in mladostnikov) ter osem skupin predšolskih oddelkov s prilagojenim programom (48 otrok).

Vsi zaposleni v našem Centru želimo za vsakega otroka najti tisto, kar bi mu omogočilo optimalen razvoj njegovih

sposobnosti in hkrati zmanjšanje njegovih težav na najnižjo možno stopnjo. Ves čas se izobražujemo in iščemo nove poti.

Skozi vsa leta smo s pomočjo različnih donatorjev uspeli zagotoviti našim otrokom in mladostnikom poleg osnovne opreme in prostorov, ki nam jih zagotavlja MOM, tudi vso dodatne specialne pripomočke in prostore. Iskreno se zahvaljujemo vsem podjetjem, društvom in posameznikom, ki nam nesebično pomagajo.

Tako smo iz sredstev donacij uredili senzor-no sobo in atrij, gibalnico, atrij z igrali, previjalnico z dvizžno mizo in dvigalom, dvigalo in dvizžno ploščad v Domu Antona Skale, 7

pokritih vrtnih hišic z mizo in klopmi za pouk na prostem, kuhinjsko opremo z vsemi aparati za dve prilagojeni gospodinjstvi učilnici za otroke s posebnimi potrebami, ograjo za dva ograjena travnata igrišča, igrala za travnato igrišče, igrišče za balinanje, ograjo za šolski vrt in sadovnjak, klopi (betonske) na šolskem dvorišču, dva kombija za prevoz naših otrok, nekaj klim za otroke v naših vrtcih, ADE defibrilator ter seveda zelo veliko športnih pripomočkov, prilagojene IKT opreme, prilagojenih stolov za gibalno ovirane učence in hiperaktivne učence, komunikatorjev za učence, ki ne govorijo... in še bi lahko naštevala.

V zgradbi šole in doma čakamo na energetske obnove ter v zgradbi šole še na obnovo dotrajane kuhinje, sanitarij, nadstreška in obnovo toplotne podpostaje.

Soočamo se s premajhno jedilnico (učenci jedo po razredih) za izvajanje ur športne vzgoje pa v šolski telovadnici že dolgo ni več prostora za vse.

Že v prejšnjih šolskih letih smo nekaj oddelkov Posebnega programa selili v Dom Antona Skale in ga tudi zapolnili v dopoldanskem času. Trenutno imamo tam 5 oddelkov Posebnega programa in 4 oddelke naših Predšolskih oddelkov s prilagojenim programom. 4 oddelke Posebnega programa pa imamo v tem šolskem letu v dogovoru z občino, ki plačuje najemnino in stroške, v bližnji zgradbi Zavoda Andreja Majcna na Engelsovi 66.

Naš Center za otroke s posebnimi potrebami že vsa leta izvaja programe, v katere jih vpisujemo na osnovi

odločbe o usmerjanju, ki jo izda Zavod za šolstvo.

Seveda to pomeni, da se v naš Center vpisujejo otroci s posebnimi potrebami tudi iz okoliških občin (Selnica, Ruše, Hoče, Miklavž, Šentilj, Pesnica in drugih). Enako velja za vse šole za otroke s posebnimi potrebami po vsej Sloveniji.

Število otrok v našem Centru se v zadnjih petih letih povečuje predvsem zaradi velikega dotoka priseljencev v mesto Maribor. Število otrok iz okoliških občin ostaja podobno kot v prejšnjih letih.

Otroci in kasneje odrasli s posebnimi potrebami so del naše družbe. Res niso in nikoli ne bodo visoko produktivni v materialnem smislu, a lahko ogromno prispevajo k humanosti in čuječnosti vsake sredine, v katero se bodo vključili. Na nas je, da prepoznamo dodano vrednost, ki nam jo ponujajo ter tako že v osnovi poskrbimo, da bodo z nekoliko večjo podporo in prilagoditvami lahko izkoristili vse svoje sposobnosti in močna področja do maksimuma.

Vsak od nas lahko prispeva, da bomo družba, v kateri prevladuje medsebojno spoštovanje ter sprejemanje različnosti, saj je ravno različnost tista, ki nas bogati in dviguje našo osebnost.

Veseli bomo vsake delovne sredine, posebej v naši bližnji okolici, ki bo našim mladostnikom odprla vrata z možnostjo opravljanja dela oziroma prakse.

Naj velja rek; "Ne dovolite, da tisto, česar ne morete storiti, vpliva na to, kar lahko storite."

Ludviki sanjamo o igrišču, kjer bi se lahko varno igrali, a ne samo mi

Še naprej se bomo trudili za iskreno in odkrito sodelovanje, ki je edino pravo in prinaša veliko pozitivnega.

Lidija Todorović •

Vsako šolsko in koledarsko leto za nas, ki delamo z otroki, prinaša veliko novih izzivov in še več prijetnih izkušenj. Kot se spreminjajo letni časi, se spreminjajo tudi otroci. V lanskem šolskem letu smo se na naši šoli veliko ukvarjali z vzgojnimi dejavnostmi, posodobili smo vzgojni načrt in pravila šolskega reda, a smo jih morali zdaj jeseni ponovno urejati zaradi sprememb šolske zakonodaje. Veliko novel zakonov je bilo sprejetih, ki se dotikajo več področij našega dela. Največ komentarjev je zagotovo sprožilo uvrščanje prepovedi telefonov v Zakon o osnovni šoli, hkrati pa je zakon prinesel tudi veliko obveznosti za starše, ki prej niso bile zapisane. Mi smo telefone prepovedali že

s Pravili šolskega reda in ponosni smo, da nas pri tem podpirajo starši, zato pridno vztrajamo, da se telefoni v času, ko tečejo šolske dejavnosti (tudi med odmori) ne smejo uporabljati. Zelo malo kršitev beležimo in veseli smo, da je tako.

Letošnje šolsko leto smo začeli s polno paro. Izvedli smo roditeljske sestanke, dneve dejavnosti, z nadarjenimi učenci in mladimi raziskovalci smo bili na taboru, sodelovali smo na noči raziskovalcev, na tekmovanjih iz znanja, izvedli Ludvikov mini tek in kostanjev piknik za učence 1. VIO ter odprli tudi že prvo razstavo v našem razstavišču. Načrtujemo še marsikaj in celotno šolsko leto bo zelo zanimivo in polno različnih aktivnosti.

Že lani smo začeli s pripravami na urejanje našega šolskega igrišča, ki je res v slabem stanju in je nujno potrebno preplastitve. Šolski sklad je že v lanskem šolskem letu prihranil nekaj sredstev zbranih s prispevki na Sejmu znanja in ustvarjalnosti, tudi šola je za to namenila nekaj sredstev ob lanskem zaključnem računu. A predračun je visok. Kar 87.000 EUR bi potrebovali za celotno igrišče. Šolski sklad je tako že v juniju zavihal rokave in dogovorili smo strategijo, kako bomo skušali pridobiti čim več donatorskih sredstev.

Šolsko igrišče je eden naših najljubših kotičkov, kjer se vsak dan igramo, smejemo, družimo, učimo sodelovanja in si nabiramo lepe spomine.

Sanjamo o igrišču, kjer bi se lahko varno igrali, tekali, brcali žogo, metali na koš, se učili novih spretnosti ali se družili po pouku. A ne samo mi. Vemo, da bi prenovljeno igrišče prišlo prav tudi mlajšim otrokom iz vrtca, staršem, ki pridejo z nami popoldne, in celo babicam in dedkom, ki radi pogledajo, kako se vnuki igrajo. Bilo bi prostor za vse – za gibanje, smeh in druženje cele skupnosti.

Zato smo se skupaj s predstavniki staršev dogovorili, da bomo z osebnim pristopom in nagovorom s pomočjo ciljnega dopisa in prošnje za donatorstvo skušali zbrati čim več sredstev. Naši učenci se pridno pripravljajo na Sejem znanja in ustvarjalnosti in letos se bodo sredstva ponovno namenila za preplastitev igrišča. Kolikor bomo zbrali, toliko bomo preplastili.

Spoštovani krajan, če tudi vi koga poznate, ki bi nam lahko malo pomagal, nam, prosim, kar sporočite.

Veseli smo lepega sodelovanja z vsemi krajan, še posebej tega, da se je veliko krajanov udeležilo naše Prešernove proslave, ki je bila posebej za vas še popoldan. Še naprej se bomo trudili za iskreno in odkrito sodelovanje, ki je edino pravo in prinaša veliko pozitivnega.

V novem letu želim zvrhano mero zanimiv doživetij, rešenih izzivov in prijaznih nasmehov.

SKUPINA
JHMB

Povezujemo
razvojne
potenciale
mesta

Mladi v gasilstvu - prihodnost PGD Radvanje

**Na mladih, pravijo,
da svet stoji in v
gasilstvu to še
kako drži. Mladi so
srce in prihodnost
vsakega
prostovoljnega
gasilskega
društva, saj s
svojo energijo,
vedoželjnostjo in
zagnanostjo
ohranjajo gasilsko
tradicijo živo ter jo
prenašajo naprej.**

Tamara Ploh •
Mladinska komisija
PGD Radvanje

Mladi gasilci danes niso le »nasledniki starejših«, temveč pomemben del vsakega društva. Sodelujejo na tekmovanjih, vajah, izobraževanjih, taborih ipd. Članom pa se pridružijo tudi pri različnih društvenih in humanitarnih akcijah. So tisti, ki prinašajo sveže ideje, veselje in energijo, ki povezuje generacije.

Zakaj se pridružiti prostovoljnemu gasilstvu?

Pristopiti k prostovoljnemu gasilstvu pomeni postati del velike družine, ki temelji na pomoči, tovarištvu in srčnosti. Mladi v gasilstvu ne pridobijo le znanja o varnosti, prvi pomoči in ravnanju v nevarnih situacijah, temveč tudi dragocene življenjske izkušnje: odgovornost, ekipni duh, pogum in sočutje. Gasilstvo mlade uči, kako stati skupaj v težkih trenutkih in kako pomagati, ko je to najbolj potrebno.

Kaj vse počne mladina PGD Radvanje

V našem društvu se mladi skozi vse leto udeležujejo številnih dejavnosti. Redno treniramo za gasilska tekmovanja, tako tista, ki jih organizira Gasilska zveza Maribor (Kviz gasilske mladine Maribor, Občinsko tekmovanje ter Orientacija), kot tudi različna tekmovanja, ki jih organizirajo prostovoljna gasilska društva (memorialna tekmovanja, tekmovanja CFC). Na tovrstnih prireditvah preizkušamo svoje znanje in hitrost, hkrati pa se učimo sodelovanja in discipline. Na vajah pa poleg priprav na tekmovanja, spoznavamo gasilsko opremo, gasilska vozila, velik poudarek pa mentorji dajejo tudi pravilnemu izvajanju prve pomoči in še veliko, veliko več.

Znamo pa tudi uživati, saj hodimo na izlete, vsako leto se pred počitnicami družimo na poletnem taboru, pripravljamo družabne dogodke, vsekakor pa ne smemo pozabiti na tradicionalno božičkovanje, ko nas obišče Božiček in razveseli z darili.

Cici Fire Combat PGD Radvanje

Posebno mesto v našem društvu ima vsakoletno tekmovanje gasilske mladine Cici Fire Combat - tekmovanje gasilskih dvojic, ki ga z velikim ponosom tradicionalno organiziramo v PGD Radvanje. Dogodek združuje tekmovanje v hitrosti in spretnosti, ekipni duh in zabavo. Mladi gasilci se tako pomerijo v gasilsko športnih disciplinah, kot so premagovanje ovir na progi, navezava

vozlav/navezava orodja, podiranje/polnjenje tarče z vedrovko, obenem pa morata tekmovalca med seboj sodelovati in kadar je potrebno, si pomagati.

Tekmovanje Cici Fire Combat PGD Radvanje je postalo že prava tradicija, ki povezuje mlade in starejše, tako člane kot tudi številne zunanje obiskovalce in navdušence gasilstva.

Ob tekmovanju poteka cel dan tudi spremljevalni program, napihljiva igrala za najmlajše in zanimive delavnice tudi za malce starejše. Že sedaj vas vabimo, da se nam pridružite v maju 2026 na 5. CFC Radvanje.

Več kot le prostovoljstvo

Biti mladi gasilec pomeni biti del zgodbe, ki presega posameznika. Je priložnost za osebno rast, za ustvarjanje pristnih prijateljstev in za občutek pripadnosti. Si del skupnosti, ki vedno stopi skupaj ne glede na starost, spol ali izkušnje. Mladi gasilci so dokaz, da je prihodnost gasilstva svetla. S pogumom, znanjem in srčnostjo nadaljujejo pot generacij, ki so gasilski duh gradile pred njimi z veseljem ga prenašamo naprej.

Pridruži se nam!
V PGD Radvanje se mladina videva vsak ponedeljek in sredo, med 17:00 in 19:30 uro. Pridruži se nam tudi ti!
NA POMOČ!

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO RADVANJE

vabi otroke in mladostnike, stare med 6 in 16 let,
k vpisu na gasilske vaje.

KAJ?

Spoznavanje gasilskih veščin in požarne preventive, druženje, udeležba na tekmovanjih.

KJE?

V prostorih **Prostovoljnega gasilskega društva Radvanje** na **Lackovi cesti 6**.

KDAJ?

VSAK PONEDELJEK IN SREDO,
6–11 let ob 17.00 12–16 let ob 18.00

Vpis poteka od **1. 9. 2025 naprej**.
Za več informacij nam pišite na
mladina.radvanje@gmail.com

Z GASILSKIM POZDRAVOM: NA POMOČ!

Radi rečemo, da rastemo in zorimo

**Dragi Radvanjčani,
hvala vam, ker ste
nas vzeli za svoje**

Nik Heler •
Hotel Arena

Hotel Arena je v zadnjih nekaj letih tudi z vašo pomočjo ponovno postal živo središče, ki povezuje goste od blizu in daleč, ne glede na letni čas – prav slednje namreč pohorske gozdove sezonsko obarva in zato je kulisa vsakič drugačna.

Radi rečemo, da rastemo in zorimo – tako v infrastrukturi kot vsebinah. Lani je zaživela popolnoma nova večnamenska dvorana z zmogljivostjo do kar 400 oseb, namenjena tako poslovnim dogodkom kot tudi lokalnim družabnim aktivnostim, h katerim vas vabimo tudi v letu, ki je pred nami. Prednost dvorane je predvsem v obilici naravne svetlobe, ob tem pa se iz nje razprostira pogled na naše mesto Maribor. V sklopu investicije smo nekoliko povečali tudi kapaciteto sob, kar nam omogoča, da gostom ponudimo še raznovrstnejše možnosti bivanja.

Naša vizija je ustvariti še bolj privlačno ponudbo – tako za obiskovalce iz širše

okolice kot za lokalne prebivalce. Pred nami so nova doživetja in partnerstva, ki bodo destinaciji prinesla dodano vrednost. Smo zavezani skrbi za naravo, regenerativnim praksam, razvoju in pristnemu sodelovanju z lokalno skupnostjo – tesno sodelujemo s Čebelarskim centrom Maribor, kjer se naši zaposleni redno izobražujejo, medeni izdelki pa so na voljo tudi hotelskim gostom v sklopu slovenskega kotička na zajtrku. Že v naslednjih mesecih bo ob Hotelu Arena zaživel tudi hotel za žuželke in čebelnjak, s čimer bomo še dodatno okrepili našo zavezanost ohranjanju biotske raznovrstnosti ter ustvarili učno, naravi prijazno okolje – vse to gre z roko v roki s certifikatom Zeleni ključ in vključenostjo v Zeleno shemo Slovenije.

Dragi Radvanjčani, hvala vam, ker ste nas vzeli za svoje, in še naprej se bomo trudili, da bomo skupaj z vami soustvarjali prijazno in srčno destinacijo."

Fitnes za vsakogar

UNIFITNES: Gibanje, energija in skupnost pod Pohorjem

Daša Ketiš •

Vabimo vse prebivalce Radvanja in okolice, da nas obiščete, spoznate naš center in začutite, kaj pomeni Unifit energija. Naj bo prvi korak k boljšemu počutju pri nas doma, pod Pohorjem.

Unifit ponuja odlično kombinacijo sodobne opreme in prijetnega vzdušja. Prostor je zasnovan tako, da omogoča kakovosten trening za vse – od popolnih začetnikov do izkušenih športnikov.

V fitnesu boste našli prostor za funkcionalne in "crossfit" treninge z vrhunskimi pripomočki za

vadbo moči in vzdržljivosti; naprave za moč in kardio, namenjene ciljno usmerjenemu treningu posameznih mišičnih skupin, pa prostor za raztezanje in sprostitev po vadbi, kjer telo dobi tisto, kar po naporu potrebuje – čas za regeneracijo.

Skupinske vadbe

Poleg samostojnega treninga v Unifitu potekajo tudi priljubljene skupinske vadbe Les Mills. To so svetovno priznani programi, ki združujejo energijo skupine, motivacijo in strokovno zasnovane gibe.

Na urniku so:

- **Body Pump** – trening z utežmi za moč in oblikovanje telesa,
- **Core** – osredotočen na stabilnost in moč trupa,
- **Body Balance** – kombinacija joge in pilatesa za gibljivost in ravnovesje.

Vadbe potekajo pod vodstvom usposobljenih in energičnih inštruktorjev, ki poskrbijo, da vsak obisk postane izkušnja, ne le trening.

Gibanje kot način življenja

Unifit ni le fitnes – je prostor, kjer gibanje postane del vsakdana, kjer se gradi samozavest in kjer se ljudje vračajo po dobro energijo.

Naš cilj je, da vsak trening postane korak k boljšemu počutju in zdravemu življenjskemu slogu.

Ustvarjamo okolje, kjer se vsak, ne glede na starost, izkušnje in cilje, počuti dobrodošlega – s sodobno opremo, strokovnostjo in prijaznostjo.

V Unifitu lahko izbirate med letnimi in dvoletnimi članstvi, ki jih oblikujemo glede na potrebe posameznika.

Osnovni paket je za vse, ki želijo kakovosten fitnes po ugodni ceni, **paket 5PLUS** pa je paket za tiste, ki želite dodatne ugodnosti, popuste in darila. Na voljo so še **posebni študentski in dijaški paketi** po nižjih cenah.

Ne glede na to, ali želite trenirati samostojno, v skupini ali preprosto narediti nekaj dobrega zase – pri nas najdete prostor, motivacijo in podporo.

UNICAFÉ: Prostor za sprostitvev in druženje

UniCafé je več kot le kavarna ob fitnesu – je prostor, kjer se srečujejo sproščenost, dobra energija in prijetno druženje. V toplem, sodobno opremljenem ambientu lahko uživate ob skodelici dišeče kave, sveže pripravljenih napitkih ali lahkih prigrizkov.

Kavarna je idealen kotiček za vse – za starše z otroki, ki lahko koristijo zunanja igrala, za prijatelje, ki si želijo sproščen klepet, ali za vse, ki radi dan začnejo ob dobri kavi in mirnem razgledu proti Pohorju. Je prostor, kamor se z veseljem vračate, ne glede na to ali prideš po treningu ali zgolj po prijeten občutek domačnosti.

Po 45 minutah kot prerojeni

Mnogi, ki so ASAHl Nordic vadbo vključili v svoje vsakdanje življenje, potrjujejo, da je odlična izbira za zdravje in dobro počutje. Od januarja 2025 jo redno izvajajo seniorke in seniorji v Unifit centru Radvanje. Pridružite se!

Jasna Markuš •
mednarodna inštruktorica Asahi vadbe

»Odlično je bilo! Polna sem energije!« je vzkliknila Milenka, ko je prišla iz dvorane za vadbo in se v kavarni Unifita pridružila omizju. »Sedaj bom lahko cel dan kuhala marmelado iz jurke,« se je nasmejala, preden si je natočila kozarec vode. Lica so ji žarela in čeprav je že seniorka, ji je v očeh poigral tisti poseben lesk, značilen za mladostno navdušenje. Čez prepotene obraze se je razlezla dobra volja in zanetila živahen pogovor, ki je vijugal od pripravljanja ozimnice, razvajanja vnukov, ohranjanja zdravja do aktualnih dogodkov, menjave zimskih gum, sanjskih potovanj in življenjskega smisla.

Česa lepšega si mednarodne inštruktorice vadbe ASAHl Nordic Jasna Markuš, Jerneja Lešnik Cotza in Mihaela Škrli Brglez ne bi mogle želeli. Takšni trenutki povezanosti, pripadnosti in dobrega počutja so največja nagrada za čas in delo, ki ga vlagamo v izobraževanja in treninge gibalne rutine z nekoliko nenavadnim, japonsko zvenečim imenom.

ASAHl nordic – preprosta in zdrava ideja (A Simple And Healthy Idea)

ASAHl Nordic je sodobna zdravstvena praksa, ki so jo zasnovali finski strokovnjaki s področja medicine in gibanja. Gre za nizko intenzivno vadbo, ki je takšna, kot so Finci sami: enostavna, praktična in čuječa. Temelji na modrostih vzhodnih borilnih veščin in je sestavljena iz inovativnih, medsebojno povezanih vaj, ki tekoče prehajajo ena v drugo. Vadba ustreza najsodobnejšim medicinskim priporočilom za zdravo telesno aktivnost za ljudi vseh starosti in vseh zdravstvenih stanj. Gibanje poteka počasi, stoje (lahko tudi sede) in že po nekaj minutah prerodi tako telo kot duha.

Prve v Sloveniji

3 sodelavke iz Zavoda ENO, ki je ob različnih trajnostnih programih tudi edini organizator in izvajalec ASAHl Nordic v Sloveniji, smo se za tovrstno rekreacijo najprej odločile iz radovednosti. Odkrile smo jo pri preučevanju dolgoživosti. K vadbi nas je

Učinki ASAHI Nordic vadbe so številni:

Telesne koristi

- Znižuje krvni tlak in raven stresa.
- Dviguje presnovo in imunost.
- Sprosti zakrčenost mišic in povečuje gibljivost sklepov.
- Izboljša koordinacijo, moč, reflekse in ravnotežje.

Duševne koristi

- Krepi zavedanje in pozornost.
- Pospešuje pozitivno razpoloženje.
- Skozi ponavljanje gradi nove nevronske sinapse.
- Izboljšuje spomin in čisti možgansko meglo.

pritegnilo predvsem, da je časovno učinkovita (40 do 45 minut kjerkoli nanese), da ne potrebujemo posebne ali dodatne opreme (torej brez zamudnega preoblačenja), da se lahko izvaja tudi na prostem (v naravi je marsikaj lažje) in da se dobro ujema z nordijsko hojo in gozdnimi kopelmi, kar smo v Zavodu ENO že prakticirale. Po nekaj mesecih so nas rezultati navdušili. Poglobile smo se v študij in se kmalu pridružile več kot 120 certificiranim inštruktorjem, ki delujejo v Evropi, ZDA in na Novi Zelandiji.

Mnogi, ki so ASAHI Nordic vadbo vključili v svoje vsakdanje življenje, potrjujejo, da je odlična izbira za zdravje in dobro počutje. V letu 2024 so se z njo v okviru dobrodelnega projekta razgibavali stanovalci Doma pod gorco, preizkušajo jo udeleženci »team bonding« poslovnih programov in gozdnih kopeli našega Zavoda ENO, spoznavali in raziskovali so jo in jo bodo študenti VSGT Maribor in od januarja 2025 jo redno izvajajo seniorke in seniorji v Unifit centru Radvanje, ki nam je prijazno ponudil gostoljubje.

ASAHI Nordic srečanja vsako sredo ob 10. uri

V Unifit centru Radvanje se je spontano oblikovala stalna skupina aktivnih seniorok in seniorjev, ki se iz tedna v teden krepijo z ASAHI-jem in navdihujejo s predanostjo. Čeprav so bile posamezne vaje na začetku precejšen izziv, so članice in člani hitro prepoznali pozitivne učinke. Ob opori, spodbudnih besedah in sproščenem vzdušju se je ASAHI Nordic vadba razvila v dopoldansko gibalno razvedrilo, ki se je nekaterim zasidralo ne samo v telo, temveč tudi globoko v srce.

»Zame je postala stil življenja. V skupini se počutim odlično, sprejeto, toplo, zadovoljno,« nam je zaupala Milena.

»Tudi jaz,« je dodala Mojca, »vsakokrat se je veselim. Hvala bogu, da jo imam!«

»Meni je pomembno, da vaje delamo počasi, kot da bi previdno raztegovali elastiko ...« poudari Ana. »To je dobro za mišice. Asahi izgleda zelo enostavno, ampak se kar pošteno spotimo, saj intenzivno izmenjujemo razteg, napetost in sprostitev. Všeč mi je, da prihajam na vadbo in nato posamezne vaje doma vključim v svojo rutino. Ob tem se res dobro počutim.«

Jasmina se strinja: »Tudi meni ASAHI zelo dobro dene. Tisti dan, ko ga imamo, je dosti lepši od ostalih dni. Druženje, prijatelji in nasmehi, predvsem pa telovadba, ki se je drugače ne bi lotila, mi zelo veliko pomenijo.

»To je vadba za dušo in telo,« izpostavi Marjan in iskreno pove: »Sam doma gotovo ne bi vadil. Rad sem vsak teden tukaj.«

»On potrebuje skupino, da ga potegne,« vskoči njegova žena Danica. »Vadba je tudi druženje, vzpodbuda, da greš od doma, kjer sva drugače sama. Prideš med ostale, vidiš ljudi in ti je v redu.«

Marjan nadaljuje: »Zame je vadba kot naravno valovanje. Pozoren je treba biti tudi na dihanje. Asahi poudarja vadbo v ritmu dihanja, česar drugje nisem tako občutil.«

»To je razgibavanje za sklepe, roke, noge ..., razgibavanje celega telesa. Bolela me je leva rama in je z vadbo minilo,« zadovoljno sklene Danica.

Pogovor ostalih v skupini prekine izbruh odobravanja in ob pogledu nanje me prevzame hvaležnost, da jih poznam. Nihče jim ne bi pripisal let, ki jih nosijo, ne tegob, s katerimi se soočajo in se jim trmasto zoperstavljajo. S svojo energijo in vztrajnostjo so lahko tudi veliko mlajšim vzor in spodbuda, kako se življenje razgiba in obogati z rednim gibanjem. Pa naj bo to ASAHI Nordic ali zgolj sprehod pod našim Pohorjem v dobri družbi.

Srčne informacije

ZDRAVSTVENI DOM
DR. ADOLFA DROLCA
MARIBOR
UČNI ZAVOD

Patronažna služba ZD Adolfa Drolca Maribor bo od 1. 1. 2026 opravljala **brezplačne meritve krvnega pritiska in sladkorja** v prostorih MČ Radvanje, Lackova cesta 43b, in v lekarni Radvanje, Pohorska ulica 9, vsaki torek od 10.00 do 12.00. Vljudno vabljeni!

Rdeči križ Radvanje ima uradne ure na sedežu MČ Radvanje, Lackova cesta 43b, vsak prvi torek v mesecu od 16.00 do 17.00.

Utrjujejo prijateljstva in obujajo spomine

**V prostorih
Teniškega kluba
Pekre se je na
tradicionalnem
srečanju zbralo
okrog 80
prijateljev,
povezanih z
Radvanjem**

Zmago Gomzi •

Radvanjčani, ki bodisi od rojstva živijo v tem delu Maribora pod Pohorjem bodisi so se tja preselili ali pa so nekoč živeli v Radvanju, ohranjajo redna srečanja. Tudi na letošnjo zadnjo avgustovsko soboto, ko je tradicionalni dan srečanja, so se zbrali v prostorih TK Pekre pod Pohorjem. Srečanje se je začelo s tradicionalno pesmijo, ki jo je na besedilo Branka Valentija uglasbil Štefan Brunčič. Začne se tako: "Smo pubeci spod Pohorja, prelepega smo Radvanja, v šolo daleč peš smo hodili pa kako tumasto naredili, vzpenjačo smo gradili pa se smučati naučili."

Valenti bi rad izpregel

Organizacijske niti je kot vsa leta do zdaj v rokah držal pobudnik srečanj Valenti. "Na prvem srečanju leta 2010 se je zbralo nekaj več kot 40 Radvanjčanov, največ je

bilo nekdanjih nogometašev žal že propadlega NK Radvanje, s katerim smo dosegli tudi nekaj uspehov. Večina nekdanjih soigralcev še zdaj prihaja na srečanja, brez težav bi sestavili nogometno enajsterico," ponosno pove Branko Valenti ob obujanju spominov na začetke druženj. "Takrat smo se bolj kot ne še 'spoznavali' in si ob slovesu obljubili, da se spet snidemo. In smo se, število udeležencev je raslo iz leta v leto, vselej nas je bilo več kot 50, srečanja smo pope-

strili s športno-rekreativnimi in družabnimi igrami, vsak udeleženec pa je domov odšel s spominsko majico, za katere v zadnjih letih poskrbi sponzor Darko Krčar," je dodal Valenti. "Ker se je vsako leto zbralo 70 in še več udeležencev, s tem pa je bil organizacijski zalogaj težko obvladljiv, smo starostno mejo s 50 let povišali na 60," je sklenil pobudnik srečanj radvanjskih pubecov.

Prihodnje leto bo tako že na pol okroglo, petnajsto srečanje, vprašanje pa je, ali bodo organizacijske niti še naprej v rokah Valentija. "Dela z organizacijo je veliko, treba je poskrbeti za hrano, pijačo, pokale in še kaj. Že nekaj let razmišljam, da bi žezlo predal komu drugemu, a me pubeci vselej prepričajo, naj vztrajam. Ko vidim te nasmejane in zadovoljne obraze, pozabim na ves trud in se veselim z njimi. Toda napočil je čas, da izprežem," je odločen Valenti.

Smeha je bilo v izobilju

Milan Soršak, nekdanji vsestranski športnik, ki od prvega srečanja skrbi za športno-rekreativni del dogodka, je bil v tej vlogi tudi na tokratnem srečanju. "Igrali smo tenis, namizni tenis, namizni nogomet in fucali. Tekmovalnosti ni manjkalo, a tudi smeha ne, saj je bilo zanimivih in nenavadnih potez v izobilju. Najboljši so dobili pokale z nalepko Radvanjski pubeci, ki bodo lep spomin na srečanje," je povedal Soršak. Nepogrešljiv član srečanj je tudi nekdanji odlični tekač na smučeh, tudi mladinski jugoslovanski prvak in reprezentant, Mirko Gabor. "V življenju imam tri ljubezni, dve, smučarski tek in nogomet, sta že preteklost, srečanja radvan-

jskih pubecov pa sedanjost. Vesel sem, da lahko pomagam pri organizaciji, najbolj pa se seveda veselim druženja z nekdanjimi prijatelji iz otroštva. Čeprav smo na srečanjih obudili že veliko spominov, vselej vznikne kakšen novi, ki nas vrne v mladostna leta," je povedal Gabor.

Ena od zanimivosti vsakoletnih srečanj je, da se na njem običajno zberejo štirje bratje Pukšič - Vinko (letnik 1946), Milan (1948), Franci (1956) in Slavko, ki mu je 75 let. Slednji že dolga leta živi v Ljubljani, saj se je tja preselil kot mladenič zaradi študija prava. "Pogosto se udeležujem srečanj radvanjskih pubecov, saj se med prijatelji iz mladostnih let zelo dobro počutim. Večino udeležencev poznam, a se najde tudi kakšen, ki se ga ne spomnim, toda po nekaj besedah hitro najdeva stično točko, ki naju povezuje iz mladosti. Največja vrednota srečanj je utrjevanje prijateljstva in obujanje spominov," je povedal Slavko Pukšič.

Raziskave dvoživk in vodnih habitatov v Radvanju

Žiga Tertinek •
dr. Tina Klenovšek •
Ana Skledar •

Ob vznožju Pohorja prevladujejo vodo-držna tla z ilovico in primesmi gline. Tako je tudi v Mestni četrti Radvanje, kjer je bilo nekoč veliko naravnih mokrišč, ki so bila odlična življenjska okolja za dvoživke. Dvoživke namreč za svoj življenjski cikel potrebujejo tako kopenska kot vodna življenjska okolja (habitate). Vodne habitate potrebujejo za odlaganje jajčec in razvoj ličink. Danes takih površin, kjer bi voda zastajala dlje časa, ni veliko. Dvoživke zato za razmnoževanje najpogosteje uporabljajo vodna telesa s stoječo vodo, ki so umetnega nastanka. V Radvanju so to zajezitev Radvanjskega potoka ali ribnik pod vzpenjačo, zadrževalnik vode Arena, zadrževalnik vode pri Trikotni jasi in Radvanjski ribnik, kot tudi luže v kolesnicah na gozdnih poteh (npr. pri Rossmanitovi grobnici) ter plitve vodne kotanje, ki so se z leti razvile na nekdanjem degradiranem zemljišču vzhodno od Radvanjskega ribnika.

Kakšni so vodni habitati dvoživk?

Večina vrst dvoživk za odlaganje jajčec (npr. mrestov, slika 1) najraje izbere stoječe vode brez rib. Ribe namreč jedo jajčeca in ličinke dvoživk. Za nekatere vrste so zelo pomembne tudi vodne rastline, okrog katerih dvoživke ovijejo jajčeca ali jih skrijejo med liste rastlin. Nekaterim vrstam bolj ustrezajo plitve, drugim globlje stoječe vode. Posebnost med vrstami dvoživk, ki živijo v Radvanju, je navadni močerad, ki svoje ličinke odlaga predvsem v tekočih vodah. V zadnjih letih smo njegove ličinke opazili v lužah ob Rossmanitovi grobnici in v potoku ob zadrže-

valniku vode pri Trikotni jasi. Za uspešen razvoj dvoživk je ključno, da vodno telo ostane napolnjeno z vodo, dokler ličinke ne dosežejo stadija, ko lahko zapustijo vodno okolje.

Slika 1: Veliko število mrestov (ali skupkov jajčec) žab v zajezitvi Radvanjskega potoka (ribniku) pod Pohorsko vzpenjačo. (avtor Žiga Tertinek).

Katere vrste dvoživk srečamo v Radvanju?

Najpogostejša je navadna krastača (Slika 4). Rada ima večja in globlja vodna telesa in je ena redkih vrst, ki lahko deloma sobiva z ribami. Vsako leto množično odlaga jajčeca (se mresti) v Radvanjskem ribniku in v zadrževalniku vode Arena. Nekaj mrestov je bilo letos tudi v zajezitvi pod Pohorsko vzpenjačo. Med rjavimi žabami (Slika 2) sta pri najpogostejši rosnica in sekulja. Prisotni sta v vseh omenjenih vodnih telesih. Največ sekulj je v zajezitvi pod vzpenjačo in v zadrževalniku

pri Trikotni jasi, rosnic pa na travniku vzhodno od Radvanjskega ribnika. Prisotne so tudi druge vrste dvoživk: planinski pupek (Slika 3), hribski urh in zelena rega (Slika 5). Vse tri svoja jajčeca odlagajo v lužah na travniku vzhodno od Radvanjskega ribnika. Planinskega pupka vsako leto opazimo tudi pri zadrževalniku Arena, hribskega urha pa tudi v lužah pri Rossmanitovi grobnici. V zadrževalniku pri Trikotni jasi se uspešno razmnožujejo rosnica, sekulja, planinski pupek, veliki pupek (slika 3), v manjšem številu pa tudi navadni pupek in hribski urh. Navadna krastača (slika 4) je tam redka, zelene rege (slika 5) pa ne najdemo.

Selitve in nevarnosti na cestah

Spomladi 2025 so člani Društva študentov naravoslovja (DŠN) po naročilu Mestne občine Maribor že tretjič spremljali selitve dvoživk v okolici zadrževalnika vode Arena. Neposredno ob zadrževalniku so na videz mirne ceste, a vsako leto pride do povoza nekaj sto osebkov dvoživk, predvsem navadnih krastač. Dvoživke se namreč vsako pomlad iz svojih zimskih prezimovališč, ki so lahko oddaljena od le nekaj deset do celo več kot tisoč metrov, selijo proti vodi, kjer odložijo jajčeca. Ocenjujemo, da je bilo letos spomladi povoženih 20 odstotkov osebkov dvoživk, ki so se selili na mrestišče v zadrževalniku Arena.

Kljub številnim mrestom ni uspeha

Čeprav je bilo leta 2025 v zadrževalniku Arena naštetih več kot 700 mrestov krastač (podobno kot prejšnja leta), uspešnega razvoja paglavcev ni bilo. Najverjetnejša razloga sta prisotnost velikega števila invazivnih tujerodnih rib (npr. sončni ostriz in krapovci), ki pojedjo mreste in paglavce, ter slaba kakovost vode, saj se v zadrževalnik stekajo tudi odpadne vode.

SLIKA 4: Samica navadne krastače.
(fotografija Ana Skledar)

SLIKA 5: Zelena rega na pomladanski selitvi, najdena nad Hotelom Habakuk. (fotografija Žiga Tertinek)

SLIKA 2: Mladosten osebek rjave žabe iz zadrževalnika vode pri Trikotni jasi. Mladosten osebek žabe meri le kakšen centimeter v dolžino in ima še ostanek repa. Rep imajo vse ličinke dvoživk, tudi žabje ličinke (paglavci). Žabam med preobrazbo iz ličinke v odraslo žival, in prehadom iz vode na kopno, rep postopoma izgine. (avtor Žiga Tertinek)

SLIKA 3: Ličinke planinskega pupka (zgoraj levo) in velikega pupka (zgoraj desno) iz zadrževalnika vode pri Trikotni jasi. Ličinke pupkov dihalo z zunanjimi škrgami (peresasto razvejani izrastki na obeh straneh glave) in ostanejo v vodi, dokler se jim ne razvijejo pljuča. Odrasli pupki (spodaj: odrasel veliki pupek) dihalo s pljuči in večino življenja preživijo na kopnem. Za razliko od žab pupki rep ohranijo celo življenje. (fotografije Žiga Tertinek in Primož Žižek).

Pomagajte nam z informacijami

Avtorji članka drugo leto zapored raziskujemo tudi vodna telesa v Radvanju, da bi bolje razumeli, kako pomembni so umetni vodni habitati za dvoživke in kakšna je velikost njihovih populacij.

Zelo bi nam pomagal tudi vpogled v stanje vodnih habitatov in prisotnost dvoživk pred letom 1990. Stari zapisi, fotografije ali osebni spomini o mokriščih, ribnikih in lužah na območju Radvanja bi bili dragocen vir informacij.

Veseli bomo vsakega podatka, ki nam bo pomagal dopolniti sliko o stanju narave našega kraja.

Pišite nam na: ziga.tertinek@institutvivus.com.

V TIŠINI MODREGA ZALIVA

Prečudovita je narava
v zavetju skalnatih čeri,
povsod so školjke, droben pesek,
v daljavi morje se iskri.

V tišini modrega zaliva
edino morje valovi,
odplavajo mi daleč misli,
jih krik galeba prebudi.

Zakaj v življenju smo nesrečni,
zakaj obdani smo s skrbmi,
saj ti trenutki niso večni,
življenje mimo nas hiti.

Le tu in tam se nam nasmehne,
kot sonce z jasnega neba,
a sreča pride in odide
saj zmeraj je drugje doma.

Na srečo val odnese misli,
ko pljuskne morje mi v obraz
in zopet se zavem lepote
to sreča je povsod 'krog nas.

VLASTA CAFNIK

Zastopnica pacientovih pravic

SREČNO!

Mestna občina Maribor

Mestna četrt Radvanje

.....

november 2025